

Interview n.a.v. de Kho Liang le prijs 1982 in het Kio Bulletin, toenmalig blad van de Kring Industrieel Ontwerpers, de beroepsvereniging van Industrieel ontwerpers die geen ingenieur waren, later overgegaan in de BNO, Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers.

INTERVIEW

Bas Pruyser

Over Bas Pruyser
Over Industrieel ontwerpen
Over straatmeubilair

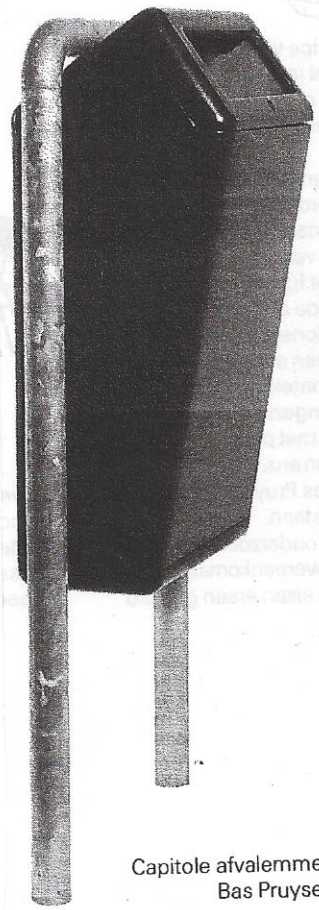
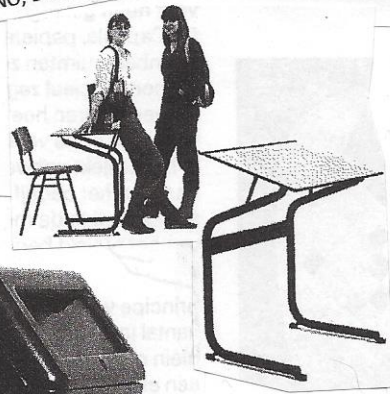
Bas Pruyser, ik zocht hem op om met hem te praten over de Ko Liang le prijs en het vak in het algemeen.

Hij kreeg zijn opleiding aan de Rietveld Akademie naar zijn zeggen nog in de goeie tijd van Jaarsveld. Deze Jaarsveld was een bezielend didakt, die zijn studenten veel vrijheid gaf bij de keuze van hun studieprojecten. Door het ontwikkelen van eigen voorkeuren kreeg men volgens hem een betere preparatie op de latere beroepssituatie.

Wat mij nu verbaast is dat men destijds in Amsterdam dacht, dat hun opleiding veel technischer georiënteerd was dan de AIVE. En dit terwijl wij in Eindhoven, ik spreek van 1978, het omgekeerde dachten. Een treffend voorbeeld van de intense kommunikatie die tussen de beide instituten bestond.

Na zijn studie begon hij bij Ahrend op de ontwerpafdeling. Het spreekt haast vanzelf dat een Friso Kramer een niet te onderschatten invloed heeft gehad op zijn denken over functie vorm en materiaal.

In de avonduren werkte Bas Pruyser aan de realisatie van een projekt dat al tijdens zijn studie begonnen was. Het was die afvalbak waar hij nu de „grote“ prijs voor heeft gekregen. De Capitole, papierafvalbak voor openbare ruimten zoals het jury-rapport officieel zegt. De eerste jaren heeft hij op vrijwillige basis veel tijd en geld in het projekt geïnvesteerd. Pas toen het bedrijf waar hij mee samenwerkte de mogelijkheden van het projekt begon te zien, kreeg hij een eerste beloning in de vorm van een voorschot. Nu, 6 jaar later, heeft hij alles perfect geregeld. In een door hem zelf opgesteld kontrakt is de nu van kracht zijnde royaltie overeenkomst vastgelegd. Volgens Bas Pruyser kan een kontrakt met een opdrachtgever niet kort genoeg zijn. Het voorleggen van een uitgebreid, juridisch onderbouwd kontrakt wekt slechts

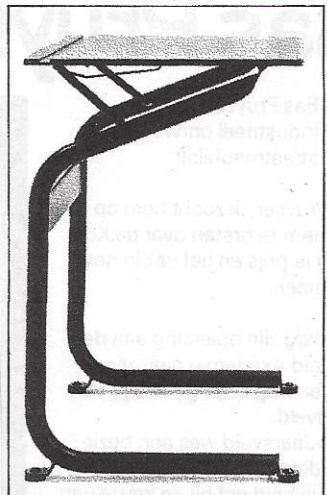
Capitole afvalemmer
Bas Pruyser

achterdocht op en is geen goede start voor een relatie. Behalve dat er bij een afvalbak allerlei technische problemen moeten worden opgelost, het leeg maken, de weer- en vandaal bestendigheid hebben een hoge prioriteit, lijkt het mij dat er ook een reeks pure vormgevingsproblemen zijn. In een gekompliceerde omgeving als een stedelijk interieur moet omzichtig worden omgegaan met de elementen die het beeld bepalen. Het is in een dergelijke omgeving gemakkelijker de chaos, dus de onduidelijkheid, te vergroten dan te verkleinen. Een qua vorm en kleur diskreet ontwerp zou voor de hand liggen. Maar een afvalbak heeft om te kunnen functioneren ook een fikse portie attentiewaarde nodig. De rommel moet erin en niet ernaast. Verder is belangrijk hoe de

relatie is tot het karakter van de straat of het plein waar het ding geplaatst is. De bak moet passen in het straatbeeld van Amsterdam, maar ook in dat van Ommen. Ook kan men zich afvragen of de afvalbak past bij andere elementen die in de direkte omgeving staan.

Daarom is de spinn-off van de Capitole een noodzakelijke en goede ontwikkeling. Hierin koppelt Bas Pruyser, uitgaande van het konstruktieprincipe van de Capitole een aantal in een straat of op een plein onvermijdelijke functies, aan elkaar.

Design is, in mijn ogen, een vorm van ordenen. Het ordenen van materiaal, konstrukties, kleur, maar vooral ook functies. En het funktioneren van een ding is mede afhankelijk van het funktioneren in een omgeving. Ook een afvalbak kan niet los van zijn kontekst gezien worden. En aangezien onze straten vol staan met palen, borden, hekken, bakken enz. is het een goede zaak dat Bas Pruyser hierbij heeft stilgestaan. Heeft onderzocht welke funktionele overeenkomsten er waren, welke eisen eraan gesteld werden en welke koppelingsmogelijkheden er waren. Met het ontwerp van dit assortiment straatmeubilair is een moeilijke en langdurige job afgerond, waarvan de resultaten tot en met 27 juni te zien zijn in het Stedelijk Museum te Amsterdam.

Verstelbare schooltafel
Bas Pruyser